

บทความพิเศษ

ศัลยา ประชาชาติ

‘บินไทย’ ผ่าตัดใหญ่ ‘นกแอร์’ เพิ่มทุน-ดึงมืออาชีพบริหาร ล้างภาพลบ-ฟื้นกำไรโลว์คอสต์

สถานการณ์ของ “นกแอร์” ยิ่งดำดิ่งลงเรื่อยๆ เมื่อผลการดำเนินงานปี 2559 ที่แจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งพบว่ามียอดขาดทุนถึง 2,795 ล้านบาท จากรายได้ที่ลดลงเหลือเพียง 13,119 ล้านบาท

สาเหตุหลักมาจากรายได้จากค่าโดยสารที่ลดลงตามการปรับลดเที่ยวบินภายในประเทศ และต้นทุนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายฝูงบิน ค่าซ่อมเครื่องบิน

ไม่เพียงเท่านั้น นกแอร์ยังต้องแบกรับภาระการขาดทุนของนกสีกู๊ดที่เป็นบริษัทลูกที่ปีนี้มีตัวเลขการขาดทุน 612 ล้านบาท จากปีก่อนหน้านี้ที่ขาดทุน 1,223 ล้านบาท

เท่ากับว่า นกแอร์ขาดทุนติดต่อกันเป็นปีที่ 3 จากปี 2558 ขาดทุน 726 ล้านบาท และปี 2557 ขาดทุน 472 ล้านบาท

จากก่อนหน้านี้ในปี 2556 ที่เคยมีกำไรกว่า 1,066 ล้านบาท

เป็นภาวะวิกฤตที่สวนทางกับผลประกอบการของสายการบินคู่แข่งทั้งไทยแอร์เอเชีย-บางกอกแอร์เวย์ส ซึ่งล้วนมีกำไรที่สวยงาม

และทำให้คาดหมายกันว่า จะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ รวมถึงเก้าอี้แม่ทัพของสายการบิน “นกแอร์” อีกด้วย

หากย้อนกลับไปที่จะพบว่า ผ่านมานกแอร์มีข่าวที่สร้างความปวดหัวให้กับผู้บริหารและผู้ถือหุ้นเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในเรื่องการให้บริการที่กระทบกับภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของผู้โดยสาร ที่สร้างความอึดอัดจนกลายเป็นทอล์กออฟเดอะทาวน์ คือ ความขัดแย้งระหว่างฝ่ายบริหารและนักบิน ที่ปะทุขึ้นเมื่อกลางเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2559 โดยมีนักบินจำนวนหนึ่งสไตรก์หยุดบิน เพื่อประท้วง

ฝ่ายบริหาร จนต้องยกเลิกเที่ยวบินหลายสิบเที่ยวบิน ทำให้ผู้โดยสารได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก

ที่สัปดาห์นี้ต้องแก้ปัญหาด้วยการใช้วิธีการเช่าเหมาลำเครื่องบินจากสายการบินอื่นมาใช้บินแทน และต้องลดเที่ยวบินในประเทศลงมากกว่า 60 เที่ยวบิน

วิกฤตดังกล่าว นอกจากจะทำให้เสียโอกาสทางธุรกิจแล้วยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากความผิดพลาดครั้งแล้วครั้งเล่าที่เกิดขึ้นครั้งนี้ “อาคม เติมพิทยาไพสิฐ” รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ถึงกับออกโรงมาพูดว่า ท้ายที่สุดหากอยู่ก็คงถอนใบอนุญาต

แน่นอนว่า งานนี้ร้อนถึง “การบินไทย” ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ (39.20%) ด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่ากันว่า นี่เป็นฟางเส้นสุดท้ายที่บริษัทแม่ต้องการจะผ่าตัดครั้งใหญ่ “นกแอร์”

ที่ผ่านมา นอกจากคณะกรรมการบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) นำโดย “อารีพงศ์ ภู่ชอุ่ม” ประธานบอร์ดการบินไทย จะมีความเคลื่อนไหวในการปรับโครงสร้างและยุทธศาสตร์การบินไทย เพื่อรองรับการแข่งขันและสร้างการเติบโตในอนาคต ด้วยการตั้ง “Thai Group” ขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการ 3 สายการบินร่วมกัน คือ การบินไทย, ไทยสมายล์ และนกแอร์ โดยได้วางยุทธศาสตร์ให้การบินไทยเป็นสายการบินแห่งชาติระดับพรีเมียม

ส่วน “ไทยสมายล์” จับกลุ่มลูกค้าระดับกลางถึงบน มีระยะการบินใกล้ๆ ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ “นกแอร์” เป็นสายการบินราคาประหยัด

ที่ตลาดแข่งชันกับโลว์คอสต์แอร์ไลน์

นอกจากนี้ หัวข้อหลักที่บอร์ดหารือกันอย่างเคร่งเครียดคือการเร่งปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสายการบิน “นกแอร์” ให้สามารถแข่งขันกับสายการบินโลว์คอสต์อื่นๆ ได้

จากการที่นกแอร์มีปัญหาระบบภาพลักษณ์ และมีความเสี่ยงการบริหารจัดการมาโดยตลอด ที่ผ่านมามีกระแสข่าวออกมาเป็นระยะๆ ว่า บอร์ดมีความคิดจะขายหุ้นนกแอร์ รวมทั้งมีความคิดจะเปลี่ยนตัวผู้บริหารด้วย

ที่สำคัญคือ เล็งทีมผู้บริหารจัดการนกแอร์แบบเบ็ดเสร็จ เพื่อให้สามารถเข้าไปบริหารจัดการในเชิงลึกมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

แต่บอร์ดการบินไทยหลายคนยอมรับว่า การรวบรวมอำนาจการบริหารนกแอร์นั้นในทางปฏิบัติไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะที่ผ่านมานกแอร์แจ้งเกิดและมีภาพลักษณ์ที่ผูกติดอยู่กับ “พาที สารสิน” ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และการบริหารก็อยู่ในมือ “พาที” มาโดยตลอด

การบินไทยที่ถือหุ้นใหญ่อยู่กว่า 39% ก็ทำได้เพียงการส่งกรรมการเข้าไปนั่งเป็นกรรมการในบอร์ดเท่านั้น

ทั้งๆ ที่ตามหลักการบริหารจัดการแล้ว ใครที่มีสัดส่วนการถือหุ้นเกิน 20% ก็ถือว่าเป็นผู้ถือหุ้นและมีอำนาจในการบริหารจัดการได้

ล่าสุด การตีกรอบการแก้ปัญหา “นกแอร์” ก็มีความชัดเจนมากขึ้น โดยบอร์ดการบินไทยมองอยู่ 2 แนวทาง คือ การเพิ่มทุนอีกราวๆ 780 ล้านบาท จากเดิมที่มีทุนจดทะเบียน 625 ล้านบาท เป็น 1,406 ล้านบาท ที่อาจมีการดึงพันธมิตรธุรกิจเข้ามาร่วมลงทุน และการหาผู้บริหารมืออาชีพที่มีประสบการณ์และมีความสามารถเข้ามาดูแล

กับการกิจสำคัญครั้งนี้ บอร์ดทุกคนเห็นตรงกันว่า การตัดสินใจผ่าตัดนรกแอร์ต้องเกิดขึ้นโดยเร็วที่สุด

“อารีพงศ์ ภู่อุ่ม” ประธานกรรมการ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ระบุว่า ที่ผ่านมาบอร์ดได้เสนอแผนการดำเนินงานมาให้พิจารณาบ้างแล้ว แต่บอร์ดมีความเห็นว่า แผนที่เสนอมายังไม่มีความชัดเจน โดยเฉพาะการลดต้นทุน ซึ่งควรจะต้องการระบุว่าจะทำอะไรเพื่อให้แอร์กลับมา มีผลการดำเนินงานเป็นกำไรได้ และได้สั่งการให้แอร์กลับไปทำแผนปฏิรูปและเสนอขึ้นมาใหม่ว่าจะทำอะไรให้บริษัทสามารถแข่งขันในธุรกิจโลว์คอสต์ได้ ภายใต้ต้นทุนที่ไม่สูงเกินไป และต้องมีแผนการลดต้นทุนที่ชัดเจน

“ขณะนี้ฝ่ายบริการของการบินไทยและแอร์ ได้หารือกันอย่างเข้มข้นในการเพิ่มทุน ตามสัดส่วนการถือหุ้น ซึ่งในส่วนของการบินไทยก็ไม่น่าจะมีประเด็นที่ขัดข้องอะไร”

ประธานบอร์ดการบินไทยย้ำว่า ที่สำคัญคือ แอร์จะต้องมีแผนการปฏิรูปการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อนำเสนอในที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเดือนเมษายนที่จะถึงนี้ หากโหม่นนำผู้ถือหุ้นได้ ก็จะสามารถเพิ่มทุนได้

จากนี้ไปทั้งการบินไทยและแอร์ จะต้องมีความร่วมมือกันมากขึ้น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้แอร์สามารถกลับมา มีกำไรได้

หากแอร์สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน และปรับลดต้นทุนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของสายการบินต้นทุนต่ำได้ แอร์ก็จะมีโอกาสกลับมา มีผลการดำเนินงานเป็นบวก หรือมีกำไรได้ไม่ยากนัก

นั่นคือความคาดหวังของการบินไทย ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่

อย่างไรก็ตาม คงต้องรอผลการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ช่วงกลางเดือนเมษายนนี้ว่าจะไฟเขียวการเพิ่มทุน “แอร์” หรือไม่ ●